

Кожокарь О. О.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник – **Мікуляк К. А.**, асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ У БІЗНЕСІ ТА МЕХАНІЗМИ ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ

У сучасному динамічному бізнес-середовищі фінансові ризики є невід'ємною складовою підприємницької діяльності. Вони відображають імовірність втрати фінансових ресурсів або недоотримання запланованого прибутку внаслідок непередбачуваних факторів. Як зазначає А. В. Нечипоренко, ризики доцільно розглядати не лише як загрозу, а як специфічний виклик, що потребує грамотного управління. На думку О. А. Лактіонової, ефективне застосування інструментів і методів мінімізації фінансових ризиків забезпечує не тільки стійкість підприємства у періоди економічної нестабільності, але й підвищує його конкурентоспроможність та створює умови для сталого розвитку [1]. Щоб бізнес міг успішно боротися з фінансовими ризиками, спочатку треба чітко розуміти, які саме вони бувають. Наприклад, кредитний ризик виникає тоді, коли боржник або партнер не виконує своїх фінансових зобов'язань, і компанія може залишитися без грошей. Це стосується не лише банківських кредитів, а й звичайних угод з відстрочкою платежу. Інший вид – ризик ліквідності, який з'являється тоді, коли підприємство не може вчасно розрахуватися за боргами через нестачу готівки, навіть якщо має достатньо майна. Проблема в тому, що це майно часто неліквідне, тобто його не можна швидко продати й отримати гроші [2].

Крім внутрішніх проблем, на бізнес впливають і зовнішні умови. Наприклад, ринковий ризик пов'язаний зі змінами валютних курсів, що особливо небезпечно для експортерів та імпортерів. Є й процентний ризик, який залежить від змін відсоткових ставок, і він впливає на витрати компанії при кредитуванні. Ще один поширений ризик – інфляційний, коли гроші та прибутки знецінюються. А інвестиційний ризик може виникати, якщо вкладення у проекти чи цінні папери виявляються невдалими [3].

Щоб мінімізувати ці загрози, компанії застосовують різні підходи. Один з найефективніших – диверсифікація, яка дозволяє не залежати від одного джерела доходу чи ринку. Крім того, популярним є страхування, яке передає ризик третій стороні та допомагає уникнути значних втрат у разі непередбачених подій [4].

Ефективне фінансове планування та прогнозування допомагає заздалегідь виявляти потенційні проблеми, а створення резервних фондів забезпечує фінансову подушку безпеки для покриття непередбачених витрат. У сукупності, ці механізми дозволяють компанії не лише мінімізувати можливі втрати, але й забезпечити стабільність та впевнений розвиток у динамічному економічному середовищі.

Фінансові ризики завжди супроводжують бізнес, адже будь-яка компанія працює в умовах змін і непевності. Головне – не ігнорувати ці ризики, а вміти їх розпізнати та правильно контролювати. Використання таких методів, як розподіл інвестицій, страхування чи фінансове планування, допомагає зменшити можливі втрати та зберегти стабільність підприємства. Тому вміння керувати ризиками є важливою умовою для того, щоб бізнес не тільки витримував труднощі, а й мав можливість розвиватися у майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Нечипоренко А. В. Особливості управління фінансовими ризиками підприємства в умовах трансформаційних змін. *Економічний вісник університету*. 2023. №56. 202 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/44939/1/A_Nechyporenko_EVU_56_FEU.pdf.
2. Лактіонова О. А. Управління фінансовими ризиками: навч. посіб. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 21 с. URL: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/1460/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%A3%D0%A4%D0%A0%2027_10_2020.pdf.
3. Thomson Reuters. Financial risk management 101. 2025. URL: <https://legal.thomsonreuters.com/blog/financial-risk-management-101/>.
4. Шклярук С. Г. Управління фінансовими ризиками: навч. посіб. Київ: МАУП, 2019. 494 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_finan/Shklyaruk.-Upravlinnya-finansovymy-ryzykamy.2019.pdf.